

4. FOGLALKOZÁS

INTERNET

AJÁNLOTT KOROSZTÁLY – LÉTSZÁM	9-10 éves korosztály Maximális létszám: 16–24 fő
AJÁNLOTT IDŐKERET	90 perc
A FOGLALKOZÁS CÉLJA	Ismerkedés az internet világával, a világháló fogalmával, és struktúrájával. A biztonságos internethasználat alapvető szabályainak tudatosítása. A kritikai szemléletmód fejlesztése: az interneten elérhető információk hitelessége, megbízhatósága. Véleményalkotás, saját vélemény felvállalásának ösztönzése. Együttműködési készség fejlesztése a csoportmunka során.
A FOGLALKOZÁS TARTALMA	<p>I. Ráhangolás, a feldolgozás előkészítése</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az előző foglalkozás otthoni feladatainak bemutatása 2. FERIKE története 4. <p>II. Új tartalom feldolgozása</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osztályháló 2. Saját és mások internet használati szokásai 3. Arany szabályok. 4. Activity 5. Az internet megbízhatósága <p>III. Az új tartalom összefoglalása, ellenőrzés és értékelés</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Összefoglalás 2. Otthoni feladat. A következő foglalkozás előkészítésére
KAPCSOLÓDÁSI PONTOK A NAT-HOZ	<p>Művészetek – Mozgóképkultúra és médiaismeret</p> <p>Tájékozódás a világhálón. A biztonságos internethasználat segítése. Saját és szűkebb környezet internethasználatának megfigyelése, internetes tevékenységek megjelenítése különböző formában. Ismerkedés a világháló felépítésével, és működésének alapjaival beszélgetés és játékos gyakorlatokon keresztül.</p> <p>Erkölcstan</p> <p>Önálló gondolat vállalása, véleménynyilvánítás, mások gondolatai alapján, építőjellelű vitakultúra kialakítása.</p>

A foglalkozás megtartásához szükséges eszközök, anyagok:

- számítógép,
- projektor,
- csomagoló papír projektfalhoz,
- vetítő vászon
- A/2 méretű karton.

TEVÉKENYSÉG-LEÍRÁS (JAVASOLT IDŐMEGJELÖLÉSSEL)	TANÁRI INSTRUKCIÓK A FELDOLGOZÁST SEGÍTŐ, ORIENTÁLÓ KÉRDÉSEK ELVÁRHATÓ VÁLASZOK	ESZKÖZÖK, ANYAGOK (MELLÉKLETEK)
I. Ráhangolás, a feldolgozás előkészítése		
I/1. Az előző foglalkozás otthoni feladatainak bemutatása A gyerekek körbeállnak, megmutatják a képet és a kitalált hangeffektet. <i>Javasolt idő: 5 perc</i>		
I/2. Ferike története 4. <i>Javasolt idő: 10 perc</i>		
A diákok a hangzóanyagról meghallgatják Ferike történetét, majd beszélgetnek a meséről.	Javasolt kérdések a feldolgozáshoz: „Mi történt Ferikével?” „Tudjátok-e mi az a spam?” „Kitaláltatok-e, hogy mivel fogunk ma foglalkozni?” Tanári üzenet a beszélgetés végére: „Az internet sok lehetőséget kínál, de veszélyeket is rejt. Oda kell figyelni, hogyan használjuk.”	Ferike 4.

II. Új tartalom feldolgozása

II./1. Osztályháló

Gyakorlatok az internet struktúrájának modellezésére. Az internet struktúrájának élményszintű megtapasztalása. A mozgásos gyakorlatokban a gyerekek a számítógépek szerepébe kerülnek, és közöttük jön létre az a szövevényes, sokirányú kapcsolódás, ami a világhálót jelképezi.

Javasolt idő: 15 perc

<p><i>Osztálycsomó kigubancolása (5 perc)</i></p> <p>A gyerekek körben állva fogják egymás kezét. A pedagógus instrukciói alapján összegubancolódnak, majd megpróbálják kigubancolni magukat, hogy újra mindenki a kör közepe felé nézzon. A gyakorlat megismételhető.</p>		<p>Mozgóképes illusztráció</p>
<p><i>Az internet mint kapcsolati háló (10 perc)</i></p> <p>Azonosságok mentén kapcsolatok keresése, hálózat kialakítása gombolyag segítségével.</p> <p>A pedagógus hurkot tesz a kiindulópontot jelentő gyerek csuklójára, és arra kéri, hogy nevezzen meg egy másik gyereket, akivel valamilyen közös külső vagy belső jellemzőt talál. A tanár a megnevezett gyerekekhez viszi tovább a fonalat, az ő csuklójára is ráhurkolja.</p> <p>Ez ismétlődik kb. tíz kapcsolódás megtalálásáig. A játék végére bonyolult háló keletkezik, amiben kétirányú, sokirányú kapcsolódásokat mutat a gyerekek között feszülő gombolyagszál.</p> <p>A játék végén a szervezett kapcsolódásból kimaradó gyerekek is – megfogva a fonalat – rákapcsolódnak a hálóra.</p> <p>A gyakorlatok után a pedagógus beszélgetést kezdeményez az internet hálózatjellegéről, a sokféle, sokirányú kapcsolatról.</p>	<p><i>„Nézz körbe, és gondold végig, kivel fedezel fel valamilyen külső vagy belső közös tulajdonságot, jellemzőt, ami alapján kapcsolódni tudsz hozzá! Nevezd meg ki az, és mi a közös bennetek!”</i></p> <p>Ha a gyerekek nehezen találnak közös elemet, a pedagógus segíthet: pl. testvérek száma, testmagasság, testalkat, közös hobbi, közös sport stb.</p>	<p>Mozgóképes illusztráció</p>

II/2. Saját és mások internet használati szokásai

A gyakorlat közvetlen célja, hogy a diákok reflektáljanak saját internet használati szokásaikra, és megismerjék társaik szokásait.

Javasolt idő: 8 perc

<p><i>Ki mennyit internetezik?</i></p> <p>A gyerek azt a feladatot kapják, hogy álljanak sorba (tornasorszerűen) saját napi internet használatuk mennyisége alapján.</p>	<p>Instrukció:</p> <p><i>„Ki mennyit, hány órát szokott internetezni egy hétféle napon? Álljatok sorrendbe az internethasználat mennyisége szerint. Beszéljétek meg egymással, és ennek alapján alakítsátok ki a sort.”</i></p>	
<p>A pedagógus végigkérdezi a gyerekeket, majd néhány megállapításban leírja az osztály internethasználati szokásait.</p>	<p>Például:</p> <p><i>„Láthatóan van néhány gyerek, aki nagyon sokat internetezik, illetve sokan vannak azok, akik keveset interneteznek.”</i></p>	
<p><i>Csoportalakítás</i></p> <p>Ezen a foglalkozáson öt kiscsoportban dolgoznak a gyerekek.</p> <p>A tanár 1-től 5-ig beszámozza az asztalokat, majd a sorban álló gyerekeknek sorszámot mond 1-től 5-ig. A gyerekek a kapott sorszám alapján a megfelelő asztalhoz ülnek.</p> <p>A pedagógus kiosztja a csoportmunkához korábban már használt szerepkártyákat. A gyerekek maguk között döntenek a szereposztásról.</p>		szerepkártyák

II/3. Aranyszabályok

Tájékozódás és biztonságos közlekedés az online környezetben. Kreatív, kritikus internethasználat elősegítése. Az internethasználatához kapcsolódó hasznos szabályok összegyűjtése.

Javasolt idő: 15 perc

<p><i>Közlekedés az Interneten. Kvízzjáték</i></p> <p>Minden csoport kap két kérdést és a kérdésekhez tartozó válaszlehetőségeket. A helyesnek tartott választ bekarikázzák.</p>		számú melléklet (kvízzjáték).
--	--	-------------------------------

<p><i>Ellenőrzés. Aranyszabályok beazonosítása</i></p> <p>Második lépésként a kiscsoportok a korábban feldolgozott kérdéseikhez kapcsolódó aranyszabályokat kapnak. Feladatuk az, hogy az aranyszabályokat hozzárendeljék a kérdésekhez (helyzetekhez).</p> <p>A feladat feldolgozása: a kérdések és a válaszalternatívák kivetítésre kerülnek. A pedagógus felolvassa az adott kérdést, a csoport megjelöli a helyesnek tartott választ, és a kapcsolódó aranyszabályt. A csoportok eszközfelelősei a szabályokat egyenként egy nagy, előre elkészített kartonra ragasztják. A tabló kifüggesztve a tanteremben marad.</p>	<p>A feldolgozás során a pedagógus rákérdez a használt fogalmakra, a megjelenő bizonytalanságokra, illetve megerősíti a helyes válasz értelmét, és megjeleníti a helytelen válasz kockázatait.</p>	<p>2. számú melléklet (aranyszabály kártyák).</p>
<p>II/4. Activity A gyerekek által ismert internetes tevékenységek azonosítása, játékos bemutatása. Élményfeldolgozás. <i>Javasolt idő:</i> 15 perc</p>		
<p>A csoportok húznak egy-egy feladatkártyát. A feladatkártyákon internetes tevékenységek szerepelnek. A csoport dönt arról, hogy a kártyán szereplő tevékenységet eljátssza, szavakkal körülírja vagy lerajzolja.</p> <p>A csoport kiválasztja, hogy tagjai közül kik jelenítik meg a tevékenységet. A többi csoportnak ki kell találnia, hogy milyen tevékenységről van szó.</p> <p>Tevékenységek: chatelés, e-mail (levelezés), számítógépes játék, házi feladathoz anyaggyűjtés, videoklipnézés.</p>	<p>Amennyiben a bemutatás során a többieknek nem sikerül kitalálnia a megoldást, feltehető néhány barkochbaszerű kérdés.</p>	<p>3. számú melléklet (activity tevékenység kártyák) A/2 méretű karton</p>

II/5. Az internet megbízhatósága

Az Interneten található információk valóságtartalmának megítélhetősége, kontroll lehetőségek. Annak felismerése, hogy az interneten hamis információkat is lehet találni. Kritikai szemléletmód erősítése. A tartalomgyártáshoz kapcsolódó felelősség témaköre. A rákérdezés igényének, a forráskeresés gyakorlatának fejlesztése.

Javasolt idő: 15 perc

Módszertani segédlet: Pedagógiai melléklet (...)

Az információ megbízhatósága, a forrás hitelessége

A tanár azzal a rövid megjegyzéssel vetíti ki a 4. számú mellékletben található fiktív weboldalt hogy egy interneten található érdekes oldallal fognak megismerkedni a gyerekek.

Az első információhoz (*kenguruk születése*) tartozó táblázatos sor kitöltése a pedagógus vezetésével közösen történik. A pedagógus először megszavaztatja, hogy igaz vagy hamis az információ.

A csoportokban a diákok megbeszélik a megoldásokat, és kitöltik az 5. számú melléklet szerinti táblázatot. Minden állításnál először eldöntik, hogy azt igaznak vagy hamisnak gondolják az információt. Ha hamisnak ítélik, válaszolnak arra, hogy miért kételkednek, hol néznének utána, milyen kérdést tennének fel az információval kapcsolatban.

A feladat ellenőrzése után a tanár összefoglalja a tanultakat. Ennek részeként megmutatja a honlaphoz tartozó impresszumot, és elmondja az impresszum funkcióját. Bemutatja, hogy a honlap komolyságának megítélésében segíthet az ott található információ vagy annak hiánya.

A tanár kérdéseket tesz fel az információ valóságtartalmának kiderítésére. Pl.: „*Tudjátok-e hol élnek a kenguruk? Az információ szerint hol születtek a kenguruk? Kell-e azzal foglalkozni, hogy hány kenguru született?*”

A pedagógus a csoportok közt sétálva, ha szükséges kérdésekkel segíti a kiscsoportok munkáját.
„*Nézzétek meg, hogy az adott mondat melyik elemére kérdeznétek rá!*”
„*Gondoljátok végig, kitől tudnátok megkérdezni a környezetetekben! Hova mennétek, mit írnátok be az internetes keresésnél?*”

„*Az interneten találkozhatunk hamis információval is, ami mögött nem mindig van tudatos megtévesztés. Nagyon sok tartalmat maguk a felhasználók állítanak elő. Fontos nyitott szemmel, kritikusan olvasni! Ha egy oldalon több pontatlan, hamis információ van, azt az oldalt nem*

4. és 5. számú mellékletek. (fiktív weboldal, táblázat).

	<p><i>érdeemes használni. Figyelni kell arra is, hogyha mi teszünk fel tartalmat, az pontos és megbízható legyen!”</i></p> <p><i>„Mit gondoltok, jó ötlet lenne-e, ha azt a honlapot, ami ehhez a feladathoz készült, kitennénk mindenki számára hozzáférhetően az internetre?”</i></p> <p><i>„Ki az, aki már találkozott hasonló, nem valós információval az interneten?”</i></p> <p><i>„Emlékeztek-e arra, mi volt ez?”</i></p>	
III. Új tartalom összefoglalása		
III/1. Fontos szabályok az internethasználat során Javasolt idő: 5 perc Módszertani segédlet: Pedagógiai melléklet (...)		
<p>A pedagógus kiteszi egy jól elérhető, látható helyre (pl. földre, asztalra stb.) teszi ki egyenként kivágva az arany szabályokat. A gyerekek választanak a szabályok közül az alapján, melyik volt számukra a legfontosabb szabály.</p> <p>A kiválasztott szabályhoz mindenki húz egy vonalat.</p> <p>A pedagógus felállítja és ismerteti a gyerekek választásai alapján kialakult sorrendet.</p>	<p><i>„Gondoljátok végig, a mai foglalkozáson megbeszélt szabályok közül, szerintetek melyik a legfontosabb! A kiválasztott szabály mellé húzzatok egy vonalat!”</i></p>	<p>2. számú melléklet</p>
III/2. Otthoni feladat Javasolt idő: 2 perc		
<p><i>A gyerekek feladata</i></p> <p>Készítsenek rajzot egy szabadon választott internethasználatához kapcsolódó szabályról.</p>		